

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
докторів філософії спеціальності 111 Математика

м. Івано-Франківськ - 2016 р.

Робоча програма педагогічної практики для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні доктор філософії (Ph.D) галузі знань **11 Математика і статистика**, спеціальності **111 Математика**.

Розробники:

Загороднюк Андрій Васильович, професор, доктор фізико-математичних наук, проректор з наукової роботи.

Кравців Вікторія Василівна, доцент, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математичного і функціонального аналізу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри математичного і функціонального аналізу.

Протокол № 1 від 29 серпня 2016 р.

Завідувач

кафедри математичного
і функціонального аналізу

М.І. Копач

М.І. Копач

Схвалено методичною комісією факультету математики та інформатики.

Протокол № 1 від 6 вересня 2016 р.

Голова

[Підпис]

А.В. Соломко

ВСТУП

Підготовка висококваліфікованих докторів філософії з математики передбачає закріплення набутих теоретичних знань та вдосконалення педагогічних компетентностей у процесі проходження педагогічної практики безпосередньо у навчальному процесі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. У програмі педагогічної практики аспірантів висвітлюються організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки аспірантів. Педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії з математики і має на меті набуття аспірантом професійних навичок та вмінь викладача вищого навчального закладу.

Аспіранти проходять практику у II семестрі другого року навчання в аспірантурі. В процесі педагогічної практики аспірантів здійснюється оволодіння ними сучасними методами, формами та засобами навчання, формування на їх основі одержаних у вищому навчальному закладі знань із базових математичних дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематичного поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС – 2	Галузь знань 11 – Математика та статистика	Основна
	Освітньо-наукова програма Математика	
Змістових модулів 1	Спеціальність 111 - Математика	Рік підготовки:
		2
Семестр:		
4		
Загальна кількість годин – 60		
	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	Лекції -
		Практичні заняття -
		Самостійна робота 60 год.
		Індивідуальна робота
		-
		Вид контролю
		Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика – це складова частина підготовки фахівців до викладацької діяльності. В межах підготовки за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» аспіранти отримують ґрунтовну підготовку з педагогічної майстерності та методики викладання.

Метою педагогічної практики є набуття практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності у вищих навчальних закладах після отримання освітньо-наукового рівня PhD.

Завдання практики полягають у:

- ✓ безпосередньому ознайомленні аспірантів-практикантів з формами та методами викладання дисциплін, що використовуються на кафедрі, а також їхньому практичному оволодінню;
- ✓ вихованні у аспірантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- ✓ здобутті аспірантами професійних якостей майбутнього викладача – вміння готувати лекційних матеріалів з використанням останніх досягнень в області математики, чітко, доступно, логічно та послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією тощо;
- ✓ формуванні вміння критично оцінювати лекції та практичні заняття своїх колег та роботи на їх основі робити висновки щодо організації власної викладацької роботи.

Аспірант повинен знати:

- ✓ особливості організації роботи кафедри (плани роботи, документацію, тематику науково-методичних семінарів, матеріальну базу тощо);
- ✓ зміст навчальних програм, календарно-тематичних планів окремих фахових дисциплін, напрямків науково-дослідницької роботи кафедри;
- ✓ особливості інформаційної бази, стан забезпечення студентів навчально-методичною літературою;
- ✓ особливості організації та проведення засідань-кафедри, науково-методичних семінарів;
- ✓ особливості методики проведення лекційних та практичних занять.

Аспірант повинен вміти:

- ✓ визначити та реалізувати дидактичну, виховну й розвиваючу мету заняття;
- ✓ планувати і на високому рівні проводити лекційні та практичні заняття;
- ✓ обґрунтовано вибирати та використовувати сучасні засоби

- навчання, комплекс форм та методів навчання;
- ✓ організувати конструктивне спілкування аспірантів з академічними групами;
- ✓ здійснити аналіз та самоаналіз лекцій та практичних занять.

Реалізація мети та завдань забезпечується шляхом чіткої організації педагогічної практики.

3. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст педагогічної практики складає навчально-методична робота, яка і визначає її основну мету. Саме в ході навчально-методичної роботи реалізуються основні завдання практики, що полягають у формуванні у аспірантів навичок викладацької роботи. Навчально-методична робота полягає у наступному:

- ✓ відвідуванні лекцій, практичних занять та консультацій, що проводять провідні викладачі кафедри та факультету з метою вивчення методичного досвіду, оволодіння методикою підготовки до занять і методикою викладання навчального матеріалу;
- ✓ освоєнні засобів організації та контролю самостійної роботи студентів;
- ✓ відвідування занять, що проводять оспіранти-практиканти з подальшим обговоренням.

Обсяг педагогічної практики складає 60 годин.

Самостійна робота здобувача в більшості випадків передусе індивідуальній під керівництвом викладача. Вона полягає у відвідуванні лекцій, практичних занять, консультацій які проводять провідні викладачі; участь у навчально-методичній роботі. Самостійна робота здобувача при педагогічній практиці передбачає опрацювання теоретичних матеріалів для підготовки та проведення занять, роботу в бібліотеці, підготовки текстів лекцій та методичних розробок практичних занять, що будуть проводитись, відвідування занять викладачів факультету та систематичне спілкування з керівником практики, участь в установчих зібраннях з питань проведення практики.

Індивідуальна робота під керівництвом викладача при педагогічній практиці є основою у всьому процесі педагогічної практики, оскільки саме в ході цієї частини практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності аспірантів. Вона включає в себе: самостійне проведення лекцій та практичних занять; проведення консультацій; участь у методичній роботі базової кафедри і т.д.

До індивідуальної роботи аспіранти надають провідному викладачеві тексти лекцій та методичні розробки практичних занять. Після узгодження тексту лекцій і методичних розробок з викладачем аспірант допускається до самостійного проведення занять. Після закінчення занять проводиться обговорення, в ході якого висвітлюються всі зауваження.

Об'єм роботи під керівництвом викладача складає 60 годин, із них:

4. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Етап роботи	Види роботи	Керівництво
I етап	Знайомство з кафедрою, навчальною групою. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією. Складання індивідуального плану роботи. Планування роботи. Планування і підготовка до занять.	Консультація керівника практики.
II етап	Затвердження плану та тексту лекцій або практичних занять у керівника практики. Підготовка до занять. Проведення пробних занять.	Консультація керівника практики.
III етап	Проведення відкритих лекційних та практичних занять.	Консультація керівника практики.
IV етап	Оформлення документації. Підготовка та захист звіту. Підведення підсумків практики.	Консультація керівника практики.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика аспірантів оцінюється за шістьма критеріями діяльності відповідно до розробленої системи балів.

Види роботи	Кількість балів (максимальна)
Підготовка та проведення лекцій	30 балів
Конспект лекцій	10 балів
Підготовка та проведення практичних занять	30 балів
Конспект практичного заняття	10 балів
Проведення консультацій	10 балів
Оформлення документації та захист практики	10 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	

60 – 69	D	
50 – 59	E	
25 – 49	FX	незараховано
1-24	F	

6. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Індивідуальні звіти аспірантів-практикантів є основним звітним документом. На основі усного звіту та письмового індивідуального звіту на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики. До звіту аспірант додає:

1. плани-конспекти проведених занять;
2. індивідуальний звіт.

Загальний звіт про проходження педагогічної практики подається на відповідну кафедру факультету у 7-денний термін після закінчення практики.

7. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Оцінці з боку керівника підлягають всі завдання, що виконує аспірант-практикант. Лекції та практичні заняття оцінюються як за змістом, так і за дотриманням методики викладання. Оцінки заносяться у щоденник практики керівником практики. Кінцева узагальнена оцінка затверджується кафедрою на якій закріплений аспірант. Вона повинна ураховувати рівень виконання завдань практики та зміст представлених документів.

Аспіранти, робота яких визначена як незадовільна, зобов'язані за рішенням вченої ради факультету пройти практику другий раз без відриву від занять.

8. ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

- ✓ Керівник практики бере участь у первинному інструктажі аспірантів (перед початком практики) і в підсумковій конференції (після завершення практики);
- ✓ У випадку неявки аспірантів на практику, порушення ними трудової дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникненні конфліктних ситуацій повідомляє про це письмово (службовою запискою) завідувача кафедри та деканат;
- ✓ Планує навчально-виховну роботу аспірантів-практикантів, надає методичну допомогу у підготовці та проведенні занять, тощо;
- ✓ Відвідує заняття аспірантів-практикантів, бере участь у їх обговоренні, оцінює;
- ✓ Надає практикантам допомогу у розробці конспектів, бере участь в обговоренні проведення занять, тощо;
- ✓ На засіданнях кафедри доповідає про стан проходження, а також

підсумки практики.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
2. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.